

ZIJ SCHREVEN
GESCHIEDENIS

LODEWIJK XIV

DEEL 1/2

SCENARIO
JEAN-DAVID MORVAN & FRÉDÉRIQUE VOULYZÉ

GESCHIEDKUNDIGE
HERVÉ DRÉVILLON

TEKENINGEN
RENATO GUEDES

INKLEURING
WALTER

1ste druk, november 2018

© 2015 Éditions Glénat / Librairie Arthème Fayard - Morvan, Voulyzé, Guedes

© 2018 Nederlandstalige editie: Uitgeverij Daedalus, Genk

Alle rechten voorbehouden.

Oorspronkelijke titel: Louis XIV

Scenario: Jean-David Morvan & Frédérique Voulyzé

Geschiedkundige: Hervé Drévilleon

Tekeningen: Renato Guedes

Inkleuring: Walter

Vertaling: Frank Vanzeer

Lettering: Daedalus

ISBN softcover: 978-90-88109-13-3 - D/2018/11960/76

ISBN hardcover: 978-90-88109-14-0 - D/2018/11960/77

Uitgeverij Daedalus
www.uitgeverijdaedalus.be

PALEIS HET LOUVRE,
10 MAART 1661.

WAAROM
HEEFT HIJ ONS
OPGEDRAGEN OM
ROUWKLEDIJ TE
DRAGEN?

VOLGENS HET
PROTOCOL MOET
DAT ALLEEN BIJ HET
OVERLIJDEN VAN EEN
LID VAN DE KONINK-
LIJKE FAMILIE.

EN HOEWEL
ZIJNE EMINENTIE DE
PEETOOM VAN ZIJNE
MAJESTEIT WAS, KAN
HIJ GEEN AANSPRAAK
MAKEN OP DIE
EER.

DE KONING
HEEFT HET ZO
BESLIST.

HIJ WAS ZO
GEDECIPEERD DAT
NIEMAND ER WAT VOOR
VOELDE OM HEM TEGEN
TE SPREKEN.

HEREN
MINISTERS ...

MAAR KIJK,
HIJ KOMT
ERAAN ...

... DE
KONING!

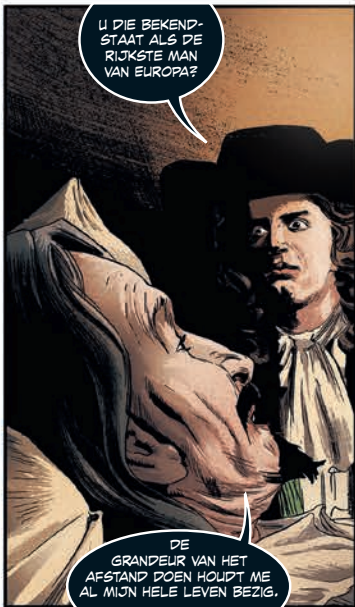
* 6 FEBRUARI 1661.

SIRE, IK BEN U ALLES VERSCHULDIGD EN DAAROM LAAT IK U ALLES NA: MIJN BEZITTINGEN, MIJN FORTUIN ...

... IK WIL STERVEN ALSOF IK GEEN CENT HAD.

U DIE BEKENDSTAAT ALS DE RIJKSTE MAN VAN EUROPA?

DE GRANDEUR VAN HET AFSTAND DOEN HOUDT ME AL MIJN HELE LEVEN BEZIG.

IK VRAAG UWE MAJESTEIT NEDERIG OM INSCHIKKELIJK EN GOEP TE ZIJN VOOR MIJN FAMILIE.

LW AANBOD IS EEN ONTROERENDE BLIJK VAN LW GEHECHTHEID AAN MIJN PERSOON.

MAAR IK MOET HET AFWIJZEN.

NIET ALS LW PETEKIND LOPEWIJK, MAAR ALS KONING VAN FRANKRIJK.

DENK NA, SIRE, DE MACHT DIE U ZOU ONTLENEN AAN EEN OMVANGRIJK FORTUIN, DAT IK ALLEEN HEBB VERZAMELD OM HET KONINKRIJK TE DIENEN.

IK DENK VOORAL AAN WAT HET HOF, MIJN VOLK EN HEEL EUROPA ERVAN ZULDEN DENKEN ALS ZE VERNAMEN DAT MIJN SCHATKIST ME DOOR EEN VAN MIJN ONDERDANEN IS AFGESTAAN.

LW DOOR REDE INGEGEVEN BESLUIT BEDROEFT ME, MAAR HET BEWIJST TEGELIJKERTIJD DAT U EEN GROOT KONING WORDT.

IK GA MET DE GERUSTSTELLENDE GEDACHTEN DAT U KLAARBLIJKELIJK IN STAAT BENT OM ZELF TE REGEREN.

WIN HET ADVIES VAN LW MINISTERS IN, MAAR BLIJF VERTROUWEN OP LW GEZOND VERSTAND EN LW EIGEN OORPEEL.

IK VERTROUW U COLBERT TOE, DIE U ZAL HELPEN OM UZELF TE BLIJVEN.

HOUD RUST, MONSIEUR DE KARDINAAL!

NET VOOR ZIJN DOOD WAS HIJ NOG VOLKOMEN HELDER. HIJ GAF ME EEN LAATSTE ADVIES DAT IK ZEKER TER HARTE ZAL NEMEN:

HET IS TIJD DAT IK ZELF REGEER.

IK VERZOEK U OM NIETS TE BEKRACHTIGEN ZONDER DAT IK DAARTOE HET BEVEL GEEF. EN U, MIJN STAATSECRETARISSEN, BEVEEL IK OM NIETS TE ONDERTEKENEN, ZELFS GEEN VRIJGELEIDE OF PASPOORT, ZONDER MIJN INSTEMMING.

U, MONSIEUR DE SURINTENDANT, VERZOEK IK OM EEN BEROEP TE DOEN OP MONSIEUR COLBERT, DIE DE KARDINAAL ME HEEFT AANBEVOLEN.

UWE MAJESTEIT HAD ME OPGEDRAGEN OM ME VOOR ALLE KERKZAKEN TOT MONSIEUR DE KARDINAAL TE RICHTEN.

TOT WIE WIL HIJ DAT IK ME VOORTAAN RICHT?

TOT MIJ, MONSIEUR DE AARTS-BISSCHOP. TOT MIJ.

TOT WIE ANDERS?

ZO MESSIEURS, U KENT MIJN WENSEN.

IK BELAST U MET DE UITVOERING ERVAN.

ADIEU.

NOU, MESSIEURS, DAARMEE WORDT UW TAAK EEN STUK LICHTER.

ZEG EENS, FOUQUET, WAT DENK JE?

DE KONING IS EEN LIEFHEDDER VAN AARDSE GENOEGENS. BINNENKORT HEeft HIJ DE BUIK VOL VAN HET EENTONIGE AMBT DAT HIJ MEENT TE WILLEN OPNEMEN.

ZIET U DAT NIET ALS EEN HINDERPAAL VOOR UW ALMAAR AMBITIEUZERE PLANNEN?

WAT MOET GEBEUREN, ZAL GEBEUREN, VRIEND ...

MAAR GOED, IK KEER TERUG NAAR VALX OM DE LAATSTE WERKEN TE SUPERVISEREN.

ARME FOUQUET, ZIJN GROOTHEIDSWAANZIN ZAL HEM DE DAS OMDOEN.

WAAROM ZEGT U DAT?

OMDAT INDISCRETE OREN OOK WAT TE VERTELLEN HEBBEN ... EN IK HEB GEHOORD WAT ER IS GEBEURD VOOR DE KONING DE SLAAPKAMER VAN DE KARDINAAL BETRAD.

MAZARIN VOERDE EEN GESPREK MET ZIJN DIERBARE COLBERT.

MONSIEUR COLBERT, U HEBT MIJN ZAKEN UITSTEKENDE BEHARTIGD.

IK HEB MIJN UITERSTE BEST GEDAAN OM ME VAN MIJN TAAK TE KWIJTEN.

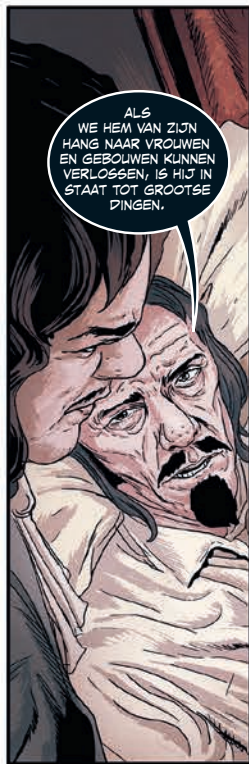
MAAR HET WERK ZIT ER NU BIJNA OP. GELUKKIG HEBT U NOG ANDERE PINGEN OMHANPEN.

IK HEB GEEN BUITENSPORIGE AMBITIE EN HEB ALTIJD BESCHIEDENHEID NAGESTREEFD.

ER ZIT ZEKER WAARHEID IN UW VERSLAG OVER DE ACTIVITEITEN VAN MONSIEUR FOUQUET, MAAR IK STEL VOOR DAT U ZICH MET HEM VERZOENT. DE KONING HEeft NOOD AAN STABILITEIT IN ZIJN ENTOURAGE.

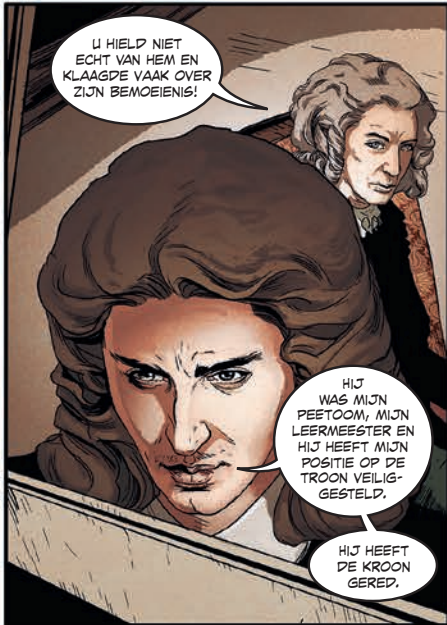

PALEIS HET LOUVRE,
VERTREKKEN VAN KONINGIN ANNE

MAART 1661.

HET OVERLIJDEN VAN DE KARDINAAL BEDROEFT ME.

U?!

U HIELD NIET ECHT VAN HEM EN KLAAGDE VAAK OVER ZIJN BEMOEIENIS!

HIJ WAS MIJN PEETOOM, MIJN LEERMEESTER EN HIJ HEEFT MIJN POSITIE OP DE TROON VEILIGGESTELD.

HIJ HEEFT DE KROON GERED.

BENT U DAN ZELF NIET AANGEDAAN DOOR ZIJN OVERLIJDEN?

HIJ HEEFT ME GEBRUIKT EN DAARNA OPZIJGESCHOVEN.

IK HAD VERTROUWEN IN HEM EN VREES DAT ZIJN DOOD TOT CHAOS LEIDT.

ALLEEN AL HET IDEE ...

VERMAN U, MIJN ZON. UW TROON IS SOLIDE, FRANKRIJK STAAT VERENIGD ACHTER ZIJN MONARCH.

IK HEB DE INDRUK DAT ER EEN OPSTOOT VAN HAAT ZIT AAN TE KOMEN. DE STAATSZAKEN ZIJN IN ZO VEEL HANDEN DAT DE BELANGEN VAAK TEGENSTRIJDIG ZIJN.

PARLEMENT, ADEL, FINANCIERS, PROVINCIALE STATEN, ... DE KARDINAAL WIST HET EVENWICHT TUSSEN ALLE PARTIJEN HANDIG TE BESPELEN.

TROUW IS IETS WAT AAN HET HOF NAUWELIJKS BESTAAT.

DAN MOET U ZICH WETEN TE OMRINGEN MET MENSEN DIE VAN U HOUPEN EN U WILLEN DIENEN.

IN DE CONSEIL D'EN HALT* ...

VERGEEFT U ME, MADAME, IK BESEF DAT IK VERVELEND HEB GEDAAN.

ADIEU.

* DE MINISTERRAAD ONDER LODEWIJK XIV EN LODEWIJK XV.

DE FRONDE ...

8 JANUARI 1649, 3 UUR 'S NACHTS.

WAAROM MOETEN WE VLUCHTEN, MONSIEUR DE VILLEROY?

BEN IK NIET MEER GEWILD ALS KONING?

ZIJNE MAJESTEIT HOEFT ZICH GEEN ZORGEN TE MAKEN. WE ZULLEN NIET TOESTAAN DAT IEMAND ZIJN KROON INPIKT.

VERTREKKEN WE VOOR ALTIJD, MOEPEER?

HOPELIJK NIET ...

WE KOMEN TERUG ALS DE WOEFDE VAN DE PARIJZENAREN IS BEKOELD.

NA DE DOOD VAN RICHELIEU IN 1642 WERD DE ABSOLUTE MACHT VAN DE MONARCHIE AAN DE KAAK GESTELD.
HET REGENTSCHAP VAN ANNE VAN OOSTENRIJK, DE FINANCIËLE TOESTAND VAN HET LAND EN DE ALMACHT VAN KARDINAAL MAZARIN LEIDDEN TOT STERK VERZET BIJ DE BEVOLKING. HET PARLEMENT VAN PARIJS EN BEPAALDE EDELLEIDEN.

IK HEB HËT KOUD!

IK BEN BANG!

HET KONING-SCHAP IS EEN VEELEISEND METIER.

DAT BOVENDIEN HEEL WAT ONZEKERHEID MET ZICH BRENGT.

